

A Covid-19 járvány hatásai a szerződési jogban

KPMG Legal Tőzső Ügyvédi Iroda

2020. március 18.

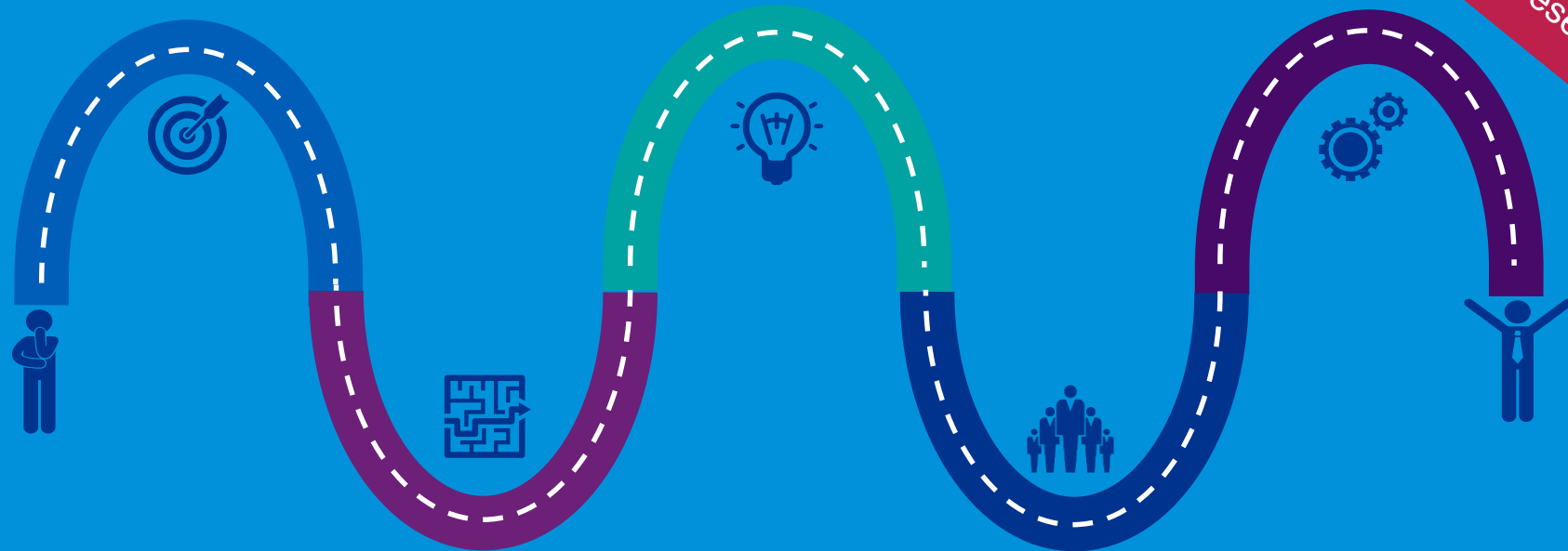
A KPMG megoldásai a Covid-19 helyzetre

Az elmúlt napokban szakértőinkkel kidolgoztunk egy „járványálló” szerződéses megoldást:

- Különböző biztonságos szerződéskötési módszerek
- Biztos struktúrán keresztül történő teljesítés, akár részteljesítéssel kombinálva
- Folyamatos fizetőképességi stressz teszt és third party helyzet ellenőrzés/elemzés
- Akár block-chain hitelesítéssel vagy elektronikus aláírással is

**A jogviták számának
növekedése várható!**

Szerződések rendkívüli helyzetben 1.

Vis maior + Lehetetlenülés + Szerződésmódosítás

Minden esetben **vizsgálni kell, hogy a konkrét szerződésben** (illetve a csatolt ÁSZF-ben) **van-e vis maior klauzula**, ami rendezi a kérdést, mert **ez lesz elsősorban irányadó a felek közötti konkrét jogviszonyra.**

A vis maior kérdése a szerződésszegésért való felelősség alóli mentesülés körében **vizsgálendő szempont.** Így például ha az egyik szerződő fél nem szállítja le határidőben a megrendelt árut, akkor az ebből adódó kárigények alól mentesülhet. **Ez azonban csak kivételes esetekben történhet, ha bizonyítja, hogy**

- vis maior esemény miatt nem tudott határidőben teljesíteni, tehát van tényleges, közvetlen összefüggés a késedelem és vis maior esemény között;
- a járvány bekövetkezése a szerződés megkötése időpontjában nem volt előrelátható (ez új, februárban, márciusban kötött szerződések esetén már valószínűtlen, hiszen akkor már részben vagy egészben előre látható volt);
- nem volt tőle elvárható, hogy a körülményeket elkerülje vagy a kárt elhárítsa (pl. azáltal, hogy máshonnan próbálta beszerezni az adott terméket).

Egyedileg mérlegelendő minden eset, de főszabályként nem állapítható meg a veszélyhelyzetre tekintettel automatikusan vis maior. A szabályozás logikája sem ez az új Ptk. alapján. A vis maior-ra való hivatkozás gondos vizsgálatot igényel, mert az erre hivatkozó felet terheli annak bizonyítása, hogy a mentesülés fenti feltételei együttesen fennállnak.

Szerződések rendkívüli helyzetben 2.

Vis maior + Lehetetlenülés + Szerződésmódosítás

Előfordulhat, hogy a járvány következtében a szerződés teljesítése teljes egészében lehetetlenné válik, amelynek eredményeként a felek között kötött szerződés megszűnik. Az **általános szabály szerint**, ha a szerződés teljesítése olyan okból marad el, amelyért egyik fél sem felelős az **addig nyújtott szolgáltatás visszatérítéséről vagy ellenértékének megfizetéséről kell gondoskodni.**

Felhívjuk a figyelmet azonban, hogy polgári jogilag főszabályként önmagában a Covid-19 járvány nem elegendő hivatkozási alap a szerződés lehetetlenüléséhez sem.

Az adott konkrét eset többlet-körülményeit vizsgálva lesz csak eldönthető, hogy jogszerű-e erre hivatkozni pl.: időbeliség, a szolgáltatás jellege, geográfiai kérdések, az elrendelt hatósági intézkedések, konkrét egyedi körülmények, stb.

Szerződések rendkívüli helyzetben 3.

Vis maior + Lehetetlenülés + Szerződésmódosítás

Lehetetlenülés a vállalozási szerződések esetén

Vizsgálni hogy kinek az érdekkörében merült fel a lehetetlenülés?

Vállalozási szerződések esetén, abban az esetben, ha a lehetetlenülésért egyik felet sem terheli felelősség, a kockázatelosztás szempontja „érdekkör” mentén zajlik az alábbiak szerint:

- A lehetlenné válás oka a vállalozó érdekkörében merült fel: díjazásra nem tarthat igényt.
- A lehetlenné válás oka a megrendelő érdekkörében merült fel: a vállalozót a díj megilleti, de csak a költségmegtakarítással csökkentett összege.
- A lehetlenné válás oka mindkét fél érdekkörében vagy érdekkörén kívül merült fel: **a vállalozót az elvégzett munka és költségei fejében a díj arányos része illeti meg.**

Ezen utóbbi szabály alkalmazása a **legvalószínűbb**, de a vállalozói és megrendelői érdekkör szerinti megosztásnak is szerepe lehet a körülmények mérlegelésének függvényében.

Szerződések rendkívüli helyzetben 4.

Vis maior + Lehetetlenülés + Szerződésmódosítás

Bírósági szerződésmódosítás

Kezdeményezhető továbbá a tartós jogviszonyokat szabályozó szerződések bíróság általi módosítása is, ha

- a szerződés megkötését követően előállott körülmény okán a szerződés változatlan feltételek melletti teljesítése a fél lényeges jogi érdekét sértené; és
- a körülmények megváltozásának lehetősége a szerződés megkötésének időpontjában nem volt előrelátható, a körülmények megváltozását nem a fél idézte elő és a körülmények változása nem tartozik rendes üzleti kockázata körébe.

A nehezen teljesíthető feltételrendszer mellett a bíróság mozgásterét az is korlátozza, hogy a módosítás nem sértheti egyik fél lényeges jogi érdekét sem.

Törvényalkotói beavatkozás

- A devizahitelekhez hasonló tömeges perek elkerülése érdekében felmerülhet továbbá a törvényalkotói beavatkozás lehetősége is:
- Probléma: Jogviszonyok egyedisége ellenére azonosítható-e közös vonás a Covid-19 járvány tényszerű jelenlétén túl és ez szabályozható-e? A törvényalkotói beavatkozás ugyanis egyértelműen felülírja a felek szerződési szabadságát, erre tekintettel csak korlátozottan alkalmazandó.
- Ilyen jellegű jogalkotói lépést minden esetben tömeges szerződésszegésre vonatkozó igények érvényesítése előzi meg, erre tekintettel ennek a lehetősége a közeljövőben nem valószínű.

KPMG
megoldások

Vis maior

Lehetetlenülés

Szerződésmódosítás

Elérhetőségek

Elérhetőségeink

dr. Tóásó Bálint MSc LL.M (Bécs)
Irodavezető
+36 30 663-6245
balint.toaso@kpmg.hu

dr. Csák Ildikó
ügyvéd
T: +36 70 978 934
E: ildiko.csak@kpmg.hu

dr. Kricskovics-Béli Boglárka
ügyvéd
T: +36 70 520 4507
E: boglarka.kricskovics-beli@kpmg.hu

dr. Csajági Tímea
Ügyvéd
+36 70 978-9644
timea.csajagi@kpmg.hu

dr. Krénusz Ákos
ügyvédjelölt
T:+36 70 370 1892
E: akos.krenusz@kpmg.hu

dr. Márkus Fanni
ügyvédjelölt
T:+36 70 333 1502
E: fanni.markus@kpmg.hu

dr. Szalai-Bordás Gergő
ügyvédjelölt
T:+36 70 333 1593
E: gergo.szalai-bordas@kpmg.hu

dr. Tasnádi Tamás
ügyvédjelölt
T:+36 70 333 1475
E: tamas.tasnadi@kpmg.hu

kpmg.com/socialmedia

kpmg.com/app

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes, vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. A KPMG ugyan törekszik pontos és időszzerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi, vagy jövőbeli hatályosságáért. A KPMG nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik a KPMG-nek az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International Cooperative (“KPMG International”) lajstromozott védjegye.

© 2020 KPMG Legal Tóásó Ügyvédi Iroda egy Budapesti Ügyvédi Kamaránál bejegyzett magyar ügyvédi iroda, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez (“KPMG International”), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.